

Раз у некалькі гадоў праводзяцца камандныя чэмпіянаты свету па складанні шахматных кампазіцый. У першых чатырох беларусы маглі выступаць у складзе зборнай СССР, а з пачатку 1990-х гадоў выступаюць сваю каманду. У пятым чэмпіянаце яна заняла 12-е месца, у шостым — 9-е, у сёмым — 10-е, у восьмым — 7-е. У дзявятым чэмпіянаце Беларусь падзяліла 5—6 месцы з 37 камандаў. А ў дзясятым, які фінішаваў гэтым летам, нашы шахматныя складальнікі зноў паказалі выдатны вынік — 5-е месца з 38 краін. Прызёрамі сталі шахматныя «супердзяржавы»: Расія, Украіна і Германія. На чацвёртым месцы — Ізраіль, які апыраўдзіў беларусаў усю на 1,4 бала.

У кожным з 8 раздзелаў каманды прадстаўлялі па тры задачы, у залік шлі дзве лепшыя. Асабліва паспяхова нашы шахматысты выступілі ў раздзелах двуххадовак і троххадовак — другія месцы, у раздзеле задач на зваротны мат — трэцяе.

Сярод двуххадовак задача М. Быкава і М. Бельчыкава падзяліла 2—3 месцы, М. Храмцэвіча — 7—8, а агульная задача гэтых трох аўтараў — 10—11. Усе тры нашы двуххадовы трапілі ў дзясятку лепшых!

Сярод троххадовак 2—3 месцы падзяліла задача М. Храмцэвіча, В. Волчака, А. Варыцкага, 8—9 — задача М. Храмцэвіча і В. Зайцава. Троххадовы М. Храмцэвіча, В. Зайцава, В. Сыцова — на 14—17 месцах.

У шматхадовым раздзеле кампазіцыя В. Волчака, М. Храмцэвіча, М. Бельчыкава, В. Зайцава — на 4-м месцы, яшчэ адна задача В. Волчака падзяліла 18—19 месцы.

Эцюд І. Бондара і М. Храмцэвіча падзяліў 13—14 месцы, другі эцюд М. Храмцэвіча — на 15—16 месцах. Сярод задач на кааператывны мат кампазіцыя В. Зайцава на 9-м месцы, у залік трапіла таксама задача М. Храмцэвіча.

У задачах на зваротны мат дзве кампазіцыі В. Волчака і М. Храмцэвіча занялі адпаведна 7—8 і 9-е месцы. Задача В. Зайцава і В. Волчака — на 13—14 месцах.

Сярод казачных задач кампазіцыя М. Храмцэвіча на 12—13 месцах, у залік трапіла і другая задача таго ж аўтара.

У раздзеле рэтразадач заліковымі былі дзве кампазіцыі М. Храмцэвіча, лепшая з іх падзяліла 17—19 месцы. Як бачым, большасць беларускіх кампазіцый мае па некалькі аўтараў. Калектыўная творчасць заўсёды была моцнай рысай нашай зборнай.

***
Для рашэння прапануем задачу Мікалая Лысёнка (1958—1993) (гл. дыяграму).

Белыя: Кра4, Фг5, Cf1, Kd3, Ke6, пп. b2, e2 (7).

Чорныя: Крс4, Фh3, Cf2, пп. b3, c5 (5).

Мат у 2 ходы.

Дасылайце рашэнні на адрас рэдакцыі («Звязда», вул. Хмяльніцкага, 10а, 220013, г. Мінск) або на электронны адрас вядучага адрасу: vadim_ne67@mail.ru

***

Андрэй Жыгалка быў пятым на турніры ў сталіцы Турцыі (173 удзельнікі), Сяргей Жыгалка паказаў такі ж вынік у Францыі (139 удзельнікаў). Турнір ў літоўскім Паневяжысе выйграў Андрэй Кавалёў, а Валерыя Казакоўскі і Вольга Бадэлька занялі адпаведна шостае і сёмае месцы. Уладзіслаў Каташук быў трэцім на турніры ў Чарнігаве. Аляксандр Булаўка выйграў адкрыты чэмпіянат Чэхіі па рашэнні задач і эцюдаў.

Рашэнне задачы з мінулага выпуску: 1.Ke4. Першым адказаў Уладзімір Ізотаў.

Вадзім ЖЫЛКО.

Пятніца, 4 жніўня

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 **Добрай** раніцы, Беларусь (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 1.20 Навіны. 7.05, 8.05 Навіны эканомікі. 7.10, 8.10, 19.20 **Зона X**. (16+). 9.10, 10.05 **Серыял «След»**. (16+). 10.00, 13.00, 16.00 90 секунд. 11.00 Дзіцячы доктар. (6+). 11.40, 12.10, 20.00 **Серыял «Бывай, каханая»**. **Заклучная серыя**. (16+). 13.05, 22.05 **Меладрама «Цёмныя воды»**. (16+). 15.15, 18.40 Навіны рэгіёна. 15.45, 16.05 «Выратуйце нашу сям'ю». (16+). 17.35 **Серыял «Сямейны ачаг»**. (16+). 21.00 Панарама. 21.45 Нашы. Трэнеры. Шантаровіч. 1.35 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

7.00 Тэлеперадача. (12+). 9.00, 22.15 Тэлебарометр. 9.05, 19.55 **Меладрама «Жамчужына палаца»**. (12+). 10.20 «Пра ежу». (12+). 10.55, 16.35 **Серыял «Апошні з Магіяна»**. (16+). 12.00, 22.20 «Бітва экстрасэнсаў. 13 сезон». (16+). 14.10, 21.05 «Паненка-сялянка». Рэаліці-шоу. (16+). 15.20 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект. 16.05, 0.15 **Серыял «Рыжыя»**. (16+). 17.35 «Тата папаў». (16+). 22.05 Спортлато 5 з 36, КЕНО.

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак». 7.35 «Беларуская кухня». Капыткі з мячанкай. 8.05, 12.00, 20.15 «Калейдаскоп». Навіны культуры. 8.20, 12.15, 15.10, 20.30, 22.35 «Гэты дзень». 8.25, 18.55 «Зоя». **Драма, заключная серыя** (16+). 9.20, 15.15 «Прызнанне ў каханні». **Драма** (12+). 11.35 «Святло далёкай зоркі». Памяці народнага пісьменніка БССР Янкі Брыля. 12.20 «Сіла веры». 12.45 «**Рыжы, сумленны, закаханы»**. **Казка**. (6+). 17.25, 21.05 «Вызваленне». Яса-Кішынёўская наступальная аперацыя (12+). 17.50, 21.30 «**Блакада»**. **Драма. Частка другая. «Аперацыя «Іскра»** (12+). 19.50 «Майстарня». Гісторыя аднаго мастака. Валянцін Губараў. 20.40 «Калыханка» (0+). 22.40 «**Афрыканец»**. **Камедыя** (12+).

Культура

6.30 «Еўраньюс». 10.00, 15.00, 19.30, 23.20 Навіны культуры. 10.15, 1.55 «Назіральнік». 11.15 «Каломба». **Серыял**. 12.50 «Абсалютны слых». 13.30 «Галадзкія берагі. Разумная архітэктура». 14.00 **Майстар-клас**. Эвелін Глені. 15.10 «Рускі стыль». «Духавенства». 15.35 «Лютэцыя — калыска Парыжа». **Дак. фільм**. 16.35 «Пятае вымярэнне». 17.05 «Хто паедзе ў Руускавца». **Маст. фільм**.

Культура

6.30 «Еўраньюс». 10.00, 15.00, 19.30, 23.20 Навіны культуры. 10.15, 1.55 «Назіральнік». 11.15 «Каломба». **Серыял**. 12.50 «Абсалютны слых». 13.30 «Галадзкія берагі. Разумная архітэктура». 14.00 **Майстар-клас**. Эвелін Глені. 15.10 «Рускі стыль». «Духавенства». 15.35 «Лютэцыя — калыска Парыжа». **Дак. фільм**. 16.35 «Пятае вымярэнне». 17.05 «Хто паедзе ў Руускавца». **Маст. фільм**.

Культура

6.30 «Еўраньюс». 10.00, 15.00, 19.30, 23.20 Навіны культуры. 10.15, 1.55 «Назіральнік». 11.15 «Каломба». **Серыял**. 12.50 «Абсалютны слых». 13.30 «Галадзкія берагі. Разумная архітэктура». 14.00 **Майстар-клас**. Эвелін Глені. 15.10 «Рускі стыль». «Духавенства». 15.35 «Лютэцыя — калыска Парыжа». **Дак. фільм**. 16.35 «Пятае вымярэнне». 17.05 «Хто паедзе ў Руускавца». **Маст. фільм**.

8.05, 12.00, 20.15 «Калейдаскоп». Навіны культуры. 8.20, 12.15, 15.10, 20.30, 22.35 «Гэты дзень». 8.25, 18.55 «Зоя». **Драма, заключная серыя** (16+). 9.20, 15.15 «Прызнанне ў каханні». **Драма** (12+). 11.35 «Святло далёкай зоркі». Памяці народнага пісьменніка БССР Янкі Брыля. 12.20 «Сіла веры». 12.45 «**Рыжы, сумленны, закаханы»**. **Казка**. (6+). 17.25, 21.05 «Вызваленне». Яса-Кішынёўская наступальная аперацыя (12+). 17.50, 21.30 «**Блакада»**. **Драма. Частка другая. «Аперацыя «Іскра»** (12+). 19.50 «Майстарня». Гісторыя аднаго мастака. Валянцін Губараў. 20.40 «Калыханка» (0+). 22.40 «**Афрыканец»**. **Камедыя** (12+).

5 Беларусь 5

8.00 Плаванне. Этап Кубка свету. Масква. 9.50 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. 3-і кваліфікацыйны раўнд. Матч у адказ. «Дынама-Мінск» (Беларусь)—АЕК (Кіпр). 11.45 Тэніс. Турнір WTA. Стэнфард. 13.50 На шляху да ЧС-2018. Відэачасопіс. 14.20 Свет англійскай прэм'ер-лігі. Відэачасопіс. 14.50, 17.25, 19.45 Мастацкая гімнастыка. Challenge cup. Мінск. Кваліфікацыя. 16.55 Піт-стоп. 19.30, 23.45 Спорт-цэнтр. 21.00 Лёгка атлетыка. Чэмпіянат свету. Вячэрняя сесія. 23.55 Тэніс. Турнір WTA. Стэнфард. 1/4 фіналу.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), 7.30, 8.00 (з субцітрамі), 8.30, 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.

АНТ

18.15 «Аляксандр Кайданоўскі. Недатыкальны». **Дак. фільм**. 19.10 Сусветныя скарбы. 19.45 Смаханастальгія. 20.15 «Шукальнікі». «Зніклія мазайкі маскоўскага метро». 21.00 Вялікая опера — 2016. 22.10 «Час для разважанняў». **Маст. фільм**. 23.35 «Тайна вострава Бэк-Кап». **Маст. фільм**. 1.00 Анты Сарпіла і яго «Свінг Бенд».

Настальгія

6.00 «Быў час» з Аляксандрам Палітоўскім: «У адзінай сям'і братэрскіх народаў». 2006 год (16+). 6.55, 8.40, 9.40, 12.55, 14.35, 15.40, 17.00, 18.45, 20.35, 21.40, 23.00, 0.55, 2.40, 5.15 Музычная настальгія (12+). 7.30, 13.30, 19.30, 1.30 **Маст. фільм** «Амерыканская трагедыя» (16+). 9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+). 10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «На родных землях» (12+). 11.00 «Гэты фантастычны свет». 1982 год (16+). 12.00 «Алювая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім: «Гісторыя рускага рока. Сяргей Курохін». 2006 год (18+). 17.30 «Час пік» з У. Лісцьевым. 1994 год (12+). 18.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1960. 1-я частка. 2009 год (16+). 23.15 Музычная праграма «Вячэрняя мелодыя». 1984 год (12+). 0.00 «Спяем, сябры!» з Тацянай Візбар. 2008 год (12+).

EuroSport 1

3.30 Watts. 4.00, 7.30, 16.00 Футбол. Чэмпіянат Еўропы. Жанчыны.

6.05, 7.05, 8.05 «Наша раніца». 9.05 «Жыць здорава!» (12+). 10.15 «Смак» (12+). 11.05, 13.05, 16.15, 18.15 (з субцітрамі), 21.00 Навіны спорту. 11.10 «Модны прыгавор» (12+). 12.10 «Сам-насам з усімі» (16+). 13.10 «Мужчынскае/Жаночае» (16+). 14.15 «Час пакажа» (16+). 16.20 **Камедыя «Брыльянтавая рука»** (12+). 18.20 «Кантрольная закупка» (12+). 18.55 «Удача ў прыдачу!» **Дзённік** (12+). 19.00 «Поле чудаў» (16+). 20.00 Час. 21.05 **Серыял «Каралева гульні»**. (16+). 23.00 Фестываль «А-fest». Канцэрт гурта «Brainstorm» (16+). 0.25 Начныя навіны. 0.40 **Маст. фільм «Алешкава каханне»** (12+).

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны». 6.10, 17.25 «Міншчына». 6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+). 7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт». 8.30, 23.05 «Тайны Чапман» (16+). 9.25, 17.35 «Званая вячэра» (16+). 10.40, 18.35 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+). 11.30, 21.50 «Глядзець усім!» (16+). 11.50, 1.20 «**Турысты»**. **Серыял** (16+). 13.50 «Дзіўная справа» (16+). 15.35 «Вадзіць па-руску» (16+). 16.05 «Аўтапанарама» (12+). 16.50 «Скардзіцца дазваляецца». 17.10 «Усім па катку» (16+).

СТБ

5.30, 18.45 Лёгка атлетыка. Чэмпіянат свету — 2015. 6.30, 9.30, 0.35, 2.30 Веласпорт. «Тур Польшчы». 10.30 Аўтагонкі. «Формула-3». 11.00 Алімпійскія гульні. Зала Славы. Рыа-2016. 12.00 Алімпійскія гульні. «On the line». 13.00 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Лёсаванне. 13.30 Футбол. Чэмпіянат MLS. 14.00 Футбол. Ліга Еўропы. Лёсаванне. 14.30 Веласпорт. «Тур Юты». 17.15 Футбол. Зоркі MLS — «Рэал» (Мадрыд). 19.45, 1.30 Лёгка атлетыка. Чэмпіянат свету. 0.00 Ралі. ERC.

Кінакамедыя

0.20 **Камедыя «Самы лепшы тата»**. (16+). 2.00 **Камедыя «Ёсць ідэя»**. (16+). 3.50, 16.00 «**Камедыянты (Шоу)**». (16+). 4.15 **Скетчкам «Паміж намі»**. (16+). 4.45 **Камедыя «Дзеці сексу не перашкода»**. (16+). 6.35 **Камедыя «Эвалюцыя»**. (12+). 8.25 **Камедыя «Прышэльцы»**. (12+). 10.20 **Камедыя «Робін Гуд: мужчыны ў трыко»**. (12+). 12.05 **Камедыя «Прышэльцы-3: узяцце Бастыліі»**. (12+). 14.10 **Камедыя «Бамбу»**. (16+). 17.10 **Мюзікл «Саламаны капляшук»**. (12+). 19.30 **Камедыя «Ліхтугі Альфрэда»**. (12+). 21.10 **Камедыя «Ён горшы за мяне»**. (16+). 23.00 **Камедыя «Рэстаран спадара Септыма»**. (12+).

ТВ3

6.00 М/ф (6+). 7.35 «Шафа» (16+).

20.00 «Сталічныя падрабязнасці». 20.15 «Хто пераможа ў сусветнай вайне?» (16+). 23.55 «Нашэце-2017. Галоўная сцэна» (16+).

МІР

6.00 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+). 6.45 «Мой найлепшы сябар» (12+). 7.15 «Медыцынская праўда». Віды тлушчаў (12+). 10.45, 1.10 **Маст. фільм «Мянялы»** (12+). 12.30 «Любімыя акцёры 2.0». «Каханне і галубы» (12+). 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок). 13.10 **Маст. фільм «Удача наперад»** (12+). 15.00 **Серыял «Хатняя работніца»** (16+). 15.30 «Іншы свет». Палтэргейст у кватэры (12+). 16.15 «Сакрэтныя матэрыялы» (16+). 17.10 **Серыял «Вяртанне Мухтара-2»** (16+). 19.20 **Серыял «Казакі-разбойнікі. 1—4-я серыі** (16+). 22.55 **Маст. фільм «Садко»** (6+). 0.40 «Зорка ў падарунак» (12+). 2.45 **Маст. фільм «Маё каханне»** (6+). 4.00 М/ф.

РТР— Беларусь

7.00 «Раніца Расіі». 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі. 11.40 «Простыя пытанні» з Ягорам Хрусталёвым. 12.00 «60 хвілін». Ток-шоу. 13.20 «Пакой смеху». (16+). 13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь. 14.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу. (12+). 15.40 «Прамы эфір». (16+). 17.20 **Серыял «Па гарачых слядах»**. (12+).

РТР— Беларусь

8.20 «Доктар І...» (16+). 8.50 «Падарунак лёсу». **Серыял** (16+). 10.30, 3.35 «Судовыя страці». **Дак. серыял** (16+). 12.10 «Сляпяя» (12+). 13.10 «Варажбітка» (12+). 14.15 «Паралельны свет» (12+). 15.15 «Трэндзі» (16+). 15.45 «Здзелка» (16+). 16.20, 2.25 «Рыжыя» (16+). 17.15, 5.10 «Людзі пятніцы» (16+). 18.15, 1.35 «Бітва салонаў» (16+). 19.15, 0.45 «Жанна, пажані» (16+). 20.15 «Іншая жанчына». **Камедыя** (16+). 22.15 «Савецкія мафіі» (16+). 23.00 «Тэрмінатар-3». **Баявік** (16+).

TV 1000 ТБ1000

8.10 Дасканалы свет. (16+). 10.45 Уладар пярэцённаў: брацтва пярэцёнаў. (12+). 14.05 Піяніст. (16+). 16.50 Паштальён. (16+). 20.10 Сем жыццяў. (16+). 22.30 Кіраванне гневам. (12+). 0.30 Цёмная даліна. (18+). 2.40 Забі мяне пшчотна. (18+). 4.20 Дарагі Джон. (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Іваноў (16+). 9.40 Якая бжыць па хвалях (12+). 12.20 Майстэрства жыць у Адесе ((18+). 14.30 Снежны анёл (12+). 16.35 Жывы (16+). 18.35 Раскок (12+). 20.20 Статус: свабодны (16+). 22.20 Дублёр (16+). 0.10 Граф Монтэнегра (12+). 2.20 Платон (16+). 4.00 Паляванне на Піранню (16+).

19.15, 20.40 **Серыял «Тэрмінова ў нумар. На службе закона»**. (16+). 22.00, 23.10 «Гумарына». (12+). 0.10 **Маст. фільм «Заездны маладзец»**. (12+).

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз». 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння. 6.10 «Дзелавая раніца НТБ». (12+). 7.10, 8.05 **Серыял «Вярнуць на даследаванне»**. (16+). 8.50, 23.05 «НЗ.by». 9.05, 10.20 **Серыял «Вяртанне Мухтара»**. (16+). 11.20, 14.05 **Серыял «Масква. Тры вакзалы»**. (16+). 13.30, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне. 16.30 **Серыял «Ліцейны»**. (16+). 19.40 **Серыял «Марскія д'яблы. Смерч»**. (16+). 23.25 **Серыял «Дззнаўца»**. (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.20, 21.00, 23.55 «Надвор'е». 7.05 М/ф «Вольт» (0+). 8.30 **Серыял «Турысты»** (16+). 9.20, 17.00 **Серыял «Клуб жонак астранаўтаў»** (16+). 10.45 «Сябры дзядулі Марка» (0+). 11.00 **Трылер «Крамер супраць Крамера»** (12+). 13.50, 19.25 **Серыял «Сямейныя тайны»** (16+). 14.20 **Драма «Яшчэ раз пра каханне»** (12+). 16.00 «Мультипарад». «Том і Джэры» (0+). 16.30 «Адшукваецца адпачынак» (0+). 18.30 **Серыял «Твін Пікс»** (16+). 20.50 «Вечарніца». 21.05 **Прыгоды «Санктум»** (16+). 22.55 **Серыял «Дзікі Запад»** (18+).

National Geographic

6.00 Займальная навука. (12+). 6.45 Код небяспекі. (12+). 7.05 Зрабі або памры. (12+). 7.30, 13.20, 5.35 **Навуковыя неадрачэнасці**. (12+). 7.50, 10.10, 14.50 **Мегазаводы**. (12+). 8.40, 11.00, 15.40 **Міжнародны аэрапорт Дубай**. (12+). 9.25, 11.45, 16.25, 19.30, 0.05, 2.25 **Раследаванні авіякатастроф**. (12+). 12.35, 18.40, 21.45, 1.35, 4.45 **Пярэў**. (12+). 17.10, 23.20 **Другая сусветная вайна: пекла пад вадою**. (16+). 18.00, 21.00, 0.50, 3.55 **Фідэль Кастра: страчаныя стужкі**. (16+). 20.15 **Аўта-SOS**. (12+). 22.35 **Ліхтугі за мяжой**. (16+). 3.10 **Секунды да катастрофы**. (16+).

Discovery

8.00, 14.00, 0.00, 3.50 **Выжыць любой цаной**. (16+). 9.00, 15.30, 21.30, 5.55 **Як гэта ўстроена?** (12+). 9.30, 15.00, 21.00, 5.30 **Як гэта зроблена?** (12+). 10.00, 16.00, 23.00, 7.10 **Паляўнічы на рэліквіі**. (16+). 10.30, 16.30, 23.30, 7.35 **Паляўнічы на складзі</**